

vrši. Hvala vsem, ki so pomagali nam do toliko mnogovrstnega poduka!

Pomoček zoper medno roso, tudi deževna ruja ali medavka imenovana.

M. Zrana je ona prikazen, ki rastline dosti-krat kakor bi bile z moko potrošene, prevleče. Ta bela presyleka je ravno medna rosa, ki obstoji iz drobnih gljivic, ktere se na rastlinah v nebrojni množini ob ugodnih prilikah zaredé in rast in pro-spevanje njihovo zadržujejo ali celo ustavijo. Dober pomoček zoper tega huđega rastlinskega škodljivca je sledeč: Vzame se 1 kilo navadnega žveplovega prahu in ravno toliko na novo gašenega apna. Oboje se dene v pouvo ali v ktero drugo primerno posodo, v ktero se potem po malem voda priliva in vse med seboj dobro pomeša. Vode se prilije 10—12 litrov. Potem se pristavi vse k ognju, se pridno meša, dokler da se žveplo raztopi, kar se na tem spozna, da dobi vsa tekočina žolto žve-pleno barvo. Zdaj se posoda od ognja proč po-stavi in pusti, da se do drugega jutra vse lepo vsede. Čista tekočina, ki je žveplenožolte barve, se natoči v steklenice in na kakem hladnem pro-storu hranuje. Ko se ta pomoček potrebuje, vzame se nje 1 liter in med 50 litrov vode pomeša, ki je s prva zelenkastožolta pozneje pa bela. S to vodo se rastline s pomočjo prav drobne škropilnice zjutra poskropé, kedar se solčni in suhi dan pri-čakuje. Ta pomoček, kakor se pravi, vse gljivice zatré in še zdrave rastline napada varuje.

M. Belež za perutninske hleve. Kdor si perutninskega hleva pridno ne beli, ne more nikdar pričakovati, da si bode svojo perutnino zdravo obdržal; kajti snaga je perutnini glavna potreba, če se hoče, da bode reja perutnine tudi prospevala. Apno je v vseh svojih raznih podobah neprecen-ljivo sredstvo v perutninskih hlevih snago ohraniti. Zato je dobro, da se perutninski hlevi, kjer je to mogoče, s prav gladkimi stenami napravijo. Lepo poskobljane deske so za to najboljše, in na vsak način boljše ko pa surove neposkobljane deske. V teh se razni mrčes, ki je perutnini posebno na kvar, v tankih luknjicah in špranjah poskrije in ni ga več spraviti iz perutninskega hleva. Na gladkih stenah se pa to ne more tako lahko zgoditi, po-sebno, ako se še z dobrim apnenim beležem prav do dobra pobelijo. Da je ta belež svojemu na-menu prav primeren, je dobro, če se mu nekoliko karbolove kisline primeša, ki mrčes pokonča, perut-nini pa ne škoduje, ker le služi za razkužninsko sredstvo.

Dopisi.

Iz Maribora. (Novo številjenje ali popi-sovanje ljudij.) Letos je razpisano novo števil-jenje našega prebivalstva. Kako se bo imelo izvrše-vati, to kaže okrožnica, katera je dne 9. aprila bila izdana in katero nam je blagorodni g. Jul.

Seeder blage volje v slovenskej besedi na razpo-laganje doposlal. Glasi tako-le:

Po členu III. postave od 29. marcija 1869 se ima zopet ljudstvo šteti in sicer po stanji 31. decembra 1880. K temu potrebne tiskovine bode država priskrbela, števnanje samo na sebi pa ima vsaka srenja na lastne stroške opraviti, in je tudi odgovorna za natančnost tega dela.

Da pa se težko in tudi drago delo štetve ljudstva o pravem času in gotovo dovršiti zamore, je pred vsem potrebno, da se vsako poslopje, v katerem ljudje prebivajo, s številko zaznami, in tudi v vsakem kraju tabla z imenom kraja postavi, oziroma, da se vse obstoječe številke nadopolnijo, in poškodovane table ponovijo. §. §. 1 do 9 zgo-raj omenjene postave obsegajo natančne naredbe v tej zadevi. Vis. c. kr. namestnija je z odlokom 10 junija 1869 šte. 6958 zaukazala, da morajo napisati tablice v krajih, kjer prebiva samo nemško ljudstvo, nemški biti, — v krajih pa, kjer so Nemci in Slovenci, ali sami Slovenci, slovenski in nemški biti in sicer zavoljo potnikov in vojaških zadev.

Ako je potreba, da se hišne številke predru-gačijo, ali čisto na novo s številkami zaznamovati morajo, je treba to c. kr. okrajnemu glavarstvu v potrjenje predložiti, in sicer v trikratnem pre-pisu. Lakirar g. Miklavž Weiss v Mariboru raz-pošilja na zahtevanje hišne številke in krajne table. Do konca septembra t. l. se mora c. kr. glavarstvu zanesljivo naznaniti, da so vse hiše s številkami zaznamovane in krajne table postavljene. Za izpeljavo štetve se bodo morale srenje prav zanesljivih oseb posluževati, in bodo morale vže zdaj v pretres jemati, na kaki način in po kakih osebah se bode to zgotoviti moglo. Naj-bolje bi bilo, ako vsaka srenja iz razumnih mož, ki so za to delo sposobni, voli potrebno število štetnih komisarjev, in sicer toliko, da bi vsak po-samezni komisar kakih 20 do 30 hiš za prešteti imel; na ta način bi se mogla štetva v celi srenji v jednem dnevi dovršiti. Ni dvomiti, da se goto-vo v vsaki srenji taki možje nahajajo, ki bi se v javni potrebi in v prid srenje tega dela lotili, ko bi pa v kaki srenji takih mož najti ne bilo, bode morala vže zdaj na to gledati, da si o pravem času dovolj takih štetnih opravnikov priskrbi. Zapisnik imen teh opravnikov in koliko hiš ima vsaki za prešteti, se mora tudi zanesljivo do konca septembra t. l. predložiti glavarstvu.

V srenje, ktere bi v zadevi štetnih komisar-jev o pravem času nič ne storile, bi se morali od glavarstva na njih stroške takšni komisarji od-poslati.

Od Radgone. (Razne novosti.) Letošnji sušec bil je skoz in skoz izredno lep, kar sicer ni navadno; brez vsake zamude smo po vinogradih kopali. Letošnja kop je bila vsled ostrega mraza po zimi tako rahla, da so ljudje le z veseljem ko-pali; nekteri so bili uže pred praznikom sv. Jožefa

gotovi, drugi pa skoraj vsi do velikonočnih praznikov, le nekteri so še potem kopali. Spočetka aprila je vedno deževalo, toda zdaj imamo hvala Bogu zopet lepo vreme, da lahko koruzo, krompir in drugo jarino spravljamo v zemljo. Tudi pri nas je marsikterege obišlo sladko upanje, ko je pred 3. ali 4. meseci slišal od starejih možakov prerokovati, da bodo letošnjo jesen vinogradi z bogato trgatvo obilno povrnili trud pridnih vinogradarjev, toda zdaj so vsi dobri upi splavali po vodi, ko smo spredvideli, da nam je hudi zimski mraz le preveč vinogradov pokončal; še sdaj stoji suho trsje, skoraj brez vsakega znamenja, da bi kedaj hotelo ozeleneti. Obilne trgatve tedaj ne bomo v tekočem letu imeli, morebiti tudi v prihodnjem ne! Za ozimne smo se nekoliko bali, ali zdaj, hvala Bogu, še vse precej lepo kaže, tudi po sadunosnikih se vidi, da bo drevje cvetelo, akoravno je tudi to precej mraz uničil, posebno hruške. Imeli bodemo tedaj, ako Bog da, saj nekaj sadovja in leži dihal. Tudi pri nas so nam silni ledeni valovi most pri Radgoni porušili, kakor je čislani „Slov. Gosp.“ uže objavil, ter so morali nekaj časa ljudi in vozove na barni črez Muro prevažati, toda topli se pri tem poslu niso, kakor se je to v bližnjem Spielfeldu godilo, ker se tukaj za prevažanje ni nebeno plačilo zahtevalo. V Radgoni je pred nekaj dnevi neka nečloveška mati svojo novorojeno nezakonsko dete umorila s tem, da ga je v prt zavila in v neko škrinjo položila, kjer se je revče zadušilo. Slavna sodnija je to zlobno žensko kmalu zaprla. Žalostno sicer, toda resnično! J. D.

Od sv. Lovrenca na Dravskem polju. (Grozen požar) vnel je se v petek 16. aprila v noči ob 2. uri. V zgornji vesi pogorelo je 7 hiš, sme se reči do tal. Veter je silno podpihaval ogenj. Goreti začelo je pri tisteh hiši in uri, kakor pred 2 letoma na sv. Petrovo. Le ker je nasprotni veter pihal, mogoče je bilo cerkvo rešiti. Ljudje so trdno spali in se prebujali, ko so jim začele šipe na oknih pokati. Oteli so komaj golo življenje. Mnogi so prišli hudo opečeni na prosto. Pri „Antonovih“ je sopuh ženo in jeno sestro tako omamila, da niste mogli dverij najti. Vrli mož, sam ves opečen, ji zgreši zunaj, razdere križe na oknu in sedaj skočita brata skoz okno in izvlečeta na pol mrtvi ženski. Svakinja, pridno pobožno, delavno in občespoštovano dekle, znano po celej fari pod imenom „Turkova Barba“, je po 3dnevnih groznih bolečinah na drobu, sprevidena s sv. zakramenti, umrla. Štiri osebe so vsled opeklin in strahu nevarno zbolele. Pogoreleci so: Urša Preložnik, Anton Frank, Mat. Bogme, J. Žunkovič, M. Bogme, J. Predikaka in Jož. Babosek. Hudo zadet je Anton Frank. Zgorelo mu je 6 volov, 2 kravi, 1 telica, 3 konji in 24 svinj. Nesreča je tem večja, ker ta edini posestnik, ki ni bil zavarovan, drugi pa le z malimi svotami. Reveži se torej priporočajo milosrčnosti blagih duš, zlasti dobrim Ruškim faranom, ki so pred 2 letoma veliko pomagali z deskami.

V 2 letih je tukaj gorelo 6krat. Kaj je temu uzrok? Večno pravdanje, ki ga kmetje med seboj imajo, sovraštvo, maščevanje in ubožanje vsled velikih davkov. Kmet na kantu se da dobro zavarovati in si bišo sam zapali, da po takšnem zločinstvu pride do denarjev. Tokrat je pa najbrž sovražna in maščevalna roka veliko nesrečo zakrivila.

Od Dravinje. Prišla je uže pred nekaterimi leti judovska družba k nam ter je od grajščaka Sparovica kupila gozd na posekovanje in res so sedaj slekli Boču prejšnjo zeleno in košato odejo. Mnogo let bo preteklo, preden se sedanjemu posestniku posreči le nekoliko popraviti škodo, kar bo se vé moral storiti, ako hoče zabraniti, da mu nalive zmljišča iz reber ne zasujejo ter ne zagrnejo Studenic v blato. Kdo bo pa škodo popravljal, katero bodo od selej še pogosteje toče okoli narejale? Slišimo, da so se judovski pokončevalci gozdov zavlekli sedaj nekam v obližje pri Slov. Bistrici in potem baje nameravajo sleči Pohorje tam, kder zapoveduje Faalski grajščak. Jednako delajo lagodni podvzetniki v gornjem in srednjem Štajerskem, jednako na Koroškem; živa duša ne pomisli, kaj bodo zanamei imeli, nihče se ne briga, da bodo v kratkem denarstveni mogotci gozdno bogastvo naših dežel uničili, ki utegnejo še golemu Krasu podobne postati. — Od sv. Jerneja pri Ločah do Legrada v Medjimurji vleče se ne preširoka pa tudi ne globoka proga najizvrstnejšega črnega premoga, katerega so uže mnogo izkopali in prodali. Sedaj so odprli nove premogove jame v Vrhovljah pod Poličanami. Kneginja Davidovova jih ima v najem. Podjetje vodi znani inženir Mih. Sime-tinger. Premog je res lep! Želeti je, da bi se odprlo še več takšnih jam ter ljudje dobili dela in zasluzka. V tem zmislu je močno obžalovati, kar se nam iz Brezna pri Laškem poroča. Dunajski opekar vitez Drasche daje ondi neusmiljeno podirati in razdirati drago priredjene premogove jame, čeravno je še v njih više 300.000 centov premoga. Sploh spodnja Štajerska ima še bogatih zalog premoga in drugih rudnin pa nesrečno „sleparstvo“ sedanjih dnij tega ne obrajtava, če se ne daje porabiti v še večje sleparije. — Naši nemškutarji in razškropljeni Nemci se norčujejo Slovencem, ki po g. dr. Vošnjaku zahtevamo v srednjih šolah slovenščino kot podučni jezik zraven tega, da je nemščina predpisan predmet tako, da se naši dijaki polagoma tudi nemški dobro naučijo. Toda le-ti nemškutarji in Nemci so pravi bedaki, ker v Mariboru in Gradci svojim otrokom namesto slovenščine, katere so potrebni, pšejo pusto angleščino in francoščino, katere ne bodo nikoli potrebovali. Angleži in Francozi imajo na kope desetkrat boljših ljudij na razpolago, nego so sinovje naših nemškutarjev in Nemcev! Težko, da bo kedaj kakov Francoz ali Anglež po enega teh k nam pisal! Sploh pa večjih bedakov in budal nima živi svet ne, kakor so naši nemškutarji. Sami sebe pokončavajo tem bolj, čem huje sami sebe ponemčujejo.